

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Διάλεξη Πέτρου Μακρίδη

Βιβλιοθήκη Bissel

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ, στο πλαίσιο των διαλέξεων – παρουσιάσεων με θέμα: «Αρχιτέκτονες στη Θεσσαλονίκη», για την προβολή του έργου αρχιτεκτόνων που δραστηριοποιούνται στην Κεντρική Μακεδονία, διοργάνωσε την πρώτη διάλεξη του αρχιτέκτονα Πέτρου Μακρίδη.

Ο συνάδελφος Πέτρος Θ. Μακρίδης παρουσίασε την επαγγελματική του πορεία και τη δουλειά του γραφείου “Π.ΜΑΚΡΙΔΗΣ+ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ” των τελευταίων χρόνων. Παράλληλα κατέθεσε τις απόψεις του για την αρχιτεκτονική, την άσκηση του επαγγέλματος και τη σύγχρονη αρχιτεκτονική εκπαίδευση.

Ακολουθεί το κείμενο της διάλεξης:

«Θέλω να ευχαριστήσω τους συναδέλφους της Μόνιμης Επιτροπής Αρχιτεκτονικών Θεμάτων του ΤΕΕ/ΤΚΜ για την εξαιρετικά τιμητική πρόκληση να έχω το προνόμιο της εναρκτήριας διάλεξης της σειράς παρουσιάσεων των αρχιτεκτόνων της Κεντρικής Μακεδονίας.

Ξεκίνησα την άσκηση του επαγγέλματος στη δεκαετία του '70, στη ΣΒΟΥΡΑ, που φτιάξαμε με τον Βαγγέλη Κουβάτση –που χάσαμε τόσο πρόωρα-, τον Κωνσταντίνο Λεφάκη και τον Άγγελο Σισμανόπουλο.

Το 1978 δημιούργησα το γραφείο “Π. Μακρίδης + Συνεργάτες”, με κύρια ασχολία τις μελέτες, αλλά και τις κατασκευές. Το 1981 μετακομίσαμε στη σημερινή μας έδρα στην οδό Ανθέων.

Το 1990 ξεκινήσαμε τη συνεργασία μας με τον Αλέξανδρο Τομπάζη, μια συνεργασία πολύτιμη, που συνεχίζεται αδιάλλειπτα μέχρι σήμερα.

Την τελευταία πενταετία έχω τη χαρά να συνεργάζομαι με τα δυο μου παιδιά, την Ελεάννα και το Θόδωρο.

Αγάπησα με πάθος τη δουλειά μου και της αφέρωσα ατέλειωτες ώρες, τις περισσότερες φορές σε βάρος του προσωπικού μου χρόνου. Για την επιλογή μου αυτή δεν μετάνιωσα ποτέ.

Πιστεύω ότι ο σχεδιασμός ενός αρχιτεκτονικού έργου είναι αποτέλεσμα μιας πολύμηνης, επίπονης ομαδικής εργασίας, που απαιτεί αφοσίωση και προσήλωση στο στόχο και όχι της δουλειάς ενός ατόμου. Κατά συνέπεια για τις όποιες “επιτυχίες” του γραφείου αναζητήστε τους κατά καιρούς συνεργάτες μου.

Είχα την τύχη να ασχοληθώ με μια ποικιλία έργων. Αρκετά από τα έργα αυτά ήταν αποτελέσματα διακρίσεων σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς. Χαρακτηριστικά έργα της τελευταίας δεκαετίας είναι:

- **Κτίριο Παραστάσεων στο Κολλέγιο ΑΝΑΤΟΛΙΑ (2007)**
- **Επανάχρηση Καπναποθήκης σε Ξενοδοχείο Πολυτελείας (LES LAZARISTES) (2004)**
- **Πολιτεία ΑΛΛΑΤΙΝΗ: Ανάπλαση Συγκροτήματος (2003) * συνεργασία με Αλ. Τομπάζη**
- **Αναβάθμιση Περιπέτρου 6 της ΔΕΘ και Σύνοψη με το Συνεδριακό Κέντρο (2002)**
- **Βιβλιοθήκη BISSELL, American College of Thessaloniki (1998)**
- **Αναβάθμιση και Επέκταση Κτιρίων στο Κολλέγιο ΑΝΑΤΟΛΙΑ (1997)**
- **EUROTECH - Εμπορικό Κέντρο Δομικών Υλικών (1997) * συνεργασία με Αλ. Τομπάζη**

Για τη δουλειά του γραφείου μπορεί κάποιος να ενημερωθεί στο site: www.petrosmakridis.com.

Δεν έβαλα ποτέ μου ως στόχο να πρωτοπορήσω στο χώρο της αρχιτεκτονικής εισάγοντας κάποιο προσωπικό ύφος ή στυλ. Αυτό που πάντα επιδίωξα ήταν να κατανοήσω και να βελτιώσω, στο βαθμό των δυνάμεών μου, τον τρόπο προσέγγισης της αρχιτεκτονικής και του αρχιτεκτονικού έργου.

Από νωρίς διαπίστωσα ότι η Θεσσαλονίκη στερούνταν αρχιτεκτονικού έργου αντίστοιχου είτε με αυτό της Αθήνας, είτε του εξωτερικού. Κι ακόμα ότι εμείς έχουμε τη βασική ευθύνη γι' αυτό. Η αρχιτεκτονική αλλοτριώθηκε και εκφυλίστηκε από εμάς τους ίδιους καθώς περιορίσαμε το ρόλο του αρχιτέκτονα στον ανεύθυνο γραφικό “τύπο” που είναι αρμόδιος κυρίως για τις όψεις των κτιρίων. Το αποτέλεσμα της συμπεριφοράς μας αυτής, ήταν την αρχιτεκτονική να την ασκούν ή στην καλύτερη περίπτωση να τη συμπληρώνουν, πολιτικοί μηχανικοί, εργοδηγοί, υπεργολάβοι και διακοσμητές, που βλέποντας το κενό που οι ίδιοι φροντίσαμε να υπάρξει, το εκμεταλλεύτηκαν κατάλληλα.

Αποστασιοποιηθήκαμε από τον πραγματικό μας ρόλο, τον ρόλο του ΑΡΧΙΜΑΣΤΟΡΑ - ΑΡΧΙΤΕΧΝΙΤΗ, του ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ δηλαδή ενός έργου, που έχει όχι μόνο την ευθύνη της σύνταξης μιας ΠΛΗΡΟΥΣ αρχιτεκτονικής μελέτης, αλλά και την ευθύνη της σύνταξης και της τήρησης του ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ενός έργου, καθώς και την ευθύνη της ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ, ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ όλων των άλλων μηχανικών που συμμετέχουν στη δημιουργία ενός έργου (πολιτικού, ηλεκτρολόγων, μηχανολόγων, συγκοινωνιολόγων, αρχιτεκτόνων τοπίου, εσωτερικών χώρων, ειδικού φωτισμού, ακουστικής, κλπ).

Δεν είναι τυχαίο ότι σε προηγμένα κράτη, η σύμβαση για τις Μελέτες και Επιβλέψεις ενός Έργου γίνεται μεταξύ του Εργοδότη και του Αρχιτέκτονα, έτσι ώστε να υπάρχει ένας και μόνο Υπεύθυνος του έργου.

Συναιδέσαμε στη δυνατότητα να συντάσσουν αρχιτεκτονικές μελέτες όλες οι άλλες ειδικότητες των μηχανικών, τεχνολόγων μηχανικών, κλπ.

Συναιδέσαμε στο διαχωρισμό των έργων σε δημόσια και ιδιωτικά, θεωρώντας ότι τα δεύτερα δεν έχουν ανάγκη πλήρων και εξονυχιστικών μελετών εφαρμογής. Κι ακόμα στην προώθηση των μελετοκατασκευών, που αποτελούν εργαλείο ισοπέδωσης του αρχιτεκτονικού έργου.

Επιτρέψαμε να υπάρχει η δυνατότητα να είναι άλλος ο μελετητής μιας προμελέτης, και άλλοι αυτοί της οριστικής μελέτης και της μελέτης εφαρμογής -χωρίς αποχρώντα λόγο-, κι ακόμα στη στέρηση των μελετητών από το δικαίωμα της επίβλεψης του έργου, λες και μπορεί ποτέ να υποκατασταθεί ο δημιουργός, ο γονιός δηλαδή ενός έργου.

Καθιερώσαμε την πρακτική όπου οι ελλιπείς μελέτες εφαρμογής να αντικαθίστανται συστηματικά με επιτόπια “σκιτσάκια” και “προφορικές οδηγίες”. Παραλείποντας όμως τις ενδελεχείς μελέτες εφαρμογής, είτε γιατί αυτές απαιτούν πολλές ώρες δουλειάς, είτε γιατί δεν αμείβονται από τους εργοδότες, ακυρώσαμε την ποιότητα του αρχιτεκτονικού έργου. Ο σχεδιασμός ενός κτιρίου δεν μπορεί παρά να είναι ολοκληρωτικός και πολυεπίπεδος, από το γενικό σχεδιασμό της μορφής του κτιρίου μέχρι το σχεδιασμό και της τελευταίας του λεπτομέρειας και να συμπληρώνεται με ακριβείς τεχνικές περιγραφές και προδιαγραφές. Μόνο

τότε μπορεί να διασφαλιστεί η αρτιότητα ενός αρχιτεκτονικού έργου σε αισθητικό και σε τεχνικό επίπεδο και η ολοκλήρωσή του μέσα στο πλαίσιο του προϋπολογισμού.

Αλλά για να μπορεί κάποιος να είναι σε θέση να συντάξει μελέτες εφαρμογής θα πρέπει να γνωρίζει καλά την κατασκευή, είτε από εμπειρία σε εργοτάξια, είτε από μαθητεία σε γραφεία που δουλεύουν συστηματικά προς αυτή την κατεύθυνση.

Δυστυχώς στην πράξη αυτό είναι σπάνιο, ή γίνεται περιστασιακά και συνήθως επιδερμικά.

Καθιερώσαμε τέλος την πρακτική των εκπτώσεων σε ένα επάγγελμα που από τη φύση του είναι υποαμοιβόμενο, καταφέροντας έτσι οι ίδιοι να υποβαθμίζουμε την ποιότητα της δουλειάς μας.

Καθώς λοιπόν οι ίδιοι δεν γνωρίζουμε ή με τις πράξεις μας αναιρούμε και υποβαθμίζουμε το αντικείμενο και το εύρος του επαγγέλματός μας, της ΤΕΧΝΗΣ και της ΤΕΧΝΙΚΗΣ που διακονούμε, είναι δύσκολο να απαιτούμε από τους υπόλοιπους να γνωρίζουν ποια ακριβώς είναι η δουλειά μας και ακόμα περισσότερο να τη σέβονται.»

Ελπίζω ότι οι παραπάνω επισημάνσεις θα βοηθήσουν στην προσπάθεια αναβάθμισης του επαγγέλματος και του παραγόμενου αρχιτεκτονικού έργου.

Πολιτεία Αλλατινή

Les Lazaristes